

Edward Szafrowski

Posoborowe prawodawstwo kościelne : 65. Dekret Kongregacji Zakonów i Instytutów Świeckich określający sposób uczestniczenia braci w zarządzie zakonów kleryckich

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 14/1-2, 279-282

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

temporariorum in Institutis laicalibus virorum vel mulierum obstrictos, id libere petentes, in conditionem saecularem redigi posse, votis ipso facto solutis.

Summus vero Pontifex, in Audientia infrascripto Cardinali Praefecto die 13 Novembris 1969 concessa, Congregationis Plenariae de liberationem approbavit et publici iuris fieri iussit.

Quapropter, praesentis Decreti tenore, Supremis Moderatoribus Religionum laicalium virorum et mulierum facultas tribuitur, de consensu proprii Consilii, sodales vota temporaria professos, id petentes, in saecularem conditionem restituendi. Quo in casu vota temporaria ipso facto cessabunt.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, die 27 Novembris 1969.

I. Card. ANTONIUTTI, *Praefectus*
E. Heston, C.S.C., *a Secretis*

i żeńskich, związani ślubami czasowymi, mogą być — gdy sami o to proszą — przeniesieni do stanu świeckiego, będąc tym samym wolni od ślubów.

Papież w czasie audiencji udzielonej podpisanemu niżej Kardynałowi Prefektowi w dniu 13 listopada 1969 r., zatwierdził orzeczenie zebrania plenarnego i nakazał je promulgować.

Dlatego na mocy niniejszego dekretu przełożonym generalnym zakonów laickich męskich i żeńskich udziela się władzy przenoszenia — za zgodą Rady — do stanu świeckiego zakonników o ślubach czasowych, gdy sami o to proszą. W takim wypadku śluby czasowe będą tym samym wygasiały.

Bez względu na przeciwne zarządzenia.

Dan w Rzymie, dnia 27 listopada 1969 r.

I. Kard. ANTONIUTTI, *Prefekt*
E. Heston, C.S.C., *Sekretarz*

65.

DEKRET KONGREGACJI ZAKONÓW I INSTYTUTÓW ŚWIECKICH określający sposób uczestniczenia braci w zarządzie zakonów kleryckich

DECRETUM

De ratione qua sodales laici regimen Institutorum religiosorum clericalium participare possint

(AAS 61/1969/739—740)

Clericalia Instituta religiosa, quae fratres conversos, cooperatores aliove nomine vocatos complectuntur, a Concilio Oecumenico Vaticano II monentur ut eos vitae et communitatis operibus arcte coniungant, eo consilio ut inter omnes sodales intimius sit fraternitatis vinculum (cfr. „Perfectae caritatis”, n. 15).

Sobór Watykański II wezwał zakony kleryckie, które posiadają braci konwersów, pomocników, czy jeszcze inaczej nazywanych, by związały ich z życiem i dziełami wspólnoty, w tym mianowicie celu, żeby między wszystkimi członkami powstał ściślejszy węzeł braterstwa.

Summus vero Pontifex Paulus VI per Litteras Apostolicas „Ecclesiae Sanctae” Motu Proprio datas, statuit ut Capitula Generalia modum explorent quo iidem sodales non clerici „gradatim in determinatis actibus communitatis et in electionibus votum obtineant activum, et in quibusdam muneribus etiam passivum” („Ecclesiae sanctae”, II, n. 27).

Cum autem in nonnullis clericalibus Institutis quaestio orta esset de muneribus quae — salva Instituti natura et indole clericali quam Capitula specialia mutare vetantur (cfr. „Ecclesiae sanctae”, II, n. 6) — praedicti fratres obire possent, Sacra Congregatio pro Religiosis et Institutis saecularibus, postquam votum exquisivit sive Consultorum, sive Unionis Superiorum Generalium, quaestionem in Coetu Plenario diebus 8 et 9 Octobris nuper elapsi celebrato, examinandam curavit.

Omnibus mature perpensis Em. mi ac Rev. mi Patres deliberaverunt:

1. Capitula Generalia Institutorum religiosorum clericalium stauere possunt ut religiosi laici admitti valeant ad munera exercenda mere administrativa, veluti oeconomi, moderatoris officinae librariae aliorumque huiusmodi, quae cum ministerio proprie sacerdotali relationem directam non habeant.

2. Possunt pariter eisdem concedere vocem activam et passivam ad Capitula cuiusque gradus, atque ad electiones negotiorumque tractationem in iisdem Capitulis habendas, secundum mensuram et condiciones

Papież zaś Paweł VI Pismem Apostolskim „Ecclesiae Sanctae”, wydanym z własnej woli zarządził, ażeby kapituły generalne określiły sposób przez który wspomniani członkowie nie kapłani, otrzymywaliby stopniowo głos czynny w określonych czynnościach wspólnoty oraz w wyborach, a gdy idzie o niektóre sanowiska, także głos bierny”. („Ecclesiae sanctae”, II, n. 27).

Ponieważ jednak w niektórych instytucjach kleryckich powstał problem dotyczący zadań, jakie — przy zachowaniu natury i charakteru kleryckiego, czego nie wolno zmieniać kapitułom specjalnym (por. „Ecclesiae sanctae” II, n. 6) — mogliby pełnić wspomniani bracia, Kongregacja Zakonów i Instytutów Świeckich, wysłuchawszy uprzednio zdania konsultorów Unii przełożonych generalnych, zatroszczyła się o przedyskutowanie (załatwienie) sprawy na posiedzeniu plenarnym, jakie miało miejsce w dniach 8 i 9 października br.

Ojcowie rozważywszy wszystko dokładnie tak zadecydowali:

1. Kapituły Generalne zakonów kleryckich mają prawo zarządzić, by zakonnicy świeccy mogli być dopuszczani do wypełniania funkcji czysto administracyjnych, jak np. ekonoma, kierownika drukarni itp. podobnych funkcji, które nie mają bezpośredniego związku z posługą w sposób właściwy kapłańską.

2. Mogą również udzielić im głosu czynnego i biernego na kapituły jakiegokolwiek stopnia, jak również na wybory i rozpatrywanie spraw, jakie mają mieć miejsce na tych kapitułach w zakresie i w warun-

tum ipsa rerum natura impositas tum a Capitulo Generali statuentibus.

3. Praeterea statuere possunt ut, iisdem limitibus servatis, sodales non clerici fungi valeant munere consiliariorum cuiusque gradus.

4. Sodales non clerici vero non poterunt munus Superioris vel Vicarii gerere sive generalis, sive provincialis, sive localis.

Summus Pontifex, in Audientia infrascripto Cardinali Praefecto die 13 Novembris 1969 concessa, Congregationis Plenariae deliberationes approbavit et publici iuris fieri iussit.

Quapropter Sacra Congregatio, praesentis Decreti tenore, Coetus Plenarii dierum 8 et 9 Octobris 1969 praefatas deliberationes promulgandas curavit.

Quae ergo a Capitulis Generalibus intra definitos limites, de quibus supra, concessa sunt, haec eadem Sacra Congregatio rata habet et approbat.

Praesens Decretum applicari potest etiam Societatibus vitae communis. Nullatenus tamen afficit Instituta „non mere laicalia” de quibus sermo est in n. 15 Decreti „Perfectae caritatis”; neque quidquam derogat iuri particulari quorundam Institutorum, licet clericalium, quae, peculiari ratione sibi propria, conditioni sodalium non clericorum, probante Apostolica Sede, consuluerunt.

czy lub ustanowionych przez kapitułę generalną.

3. Ponadto mogą zarządzić, by — przy zachowaniu wspomnianych ograniczeń — bracia zakonnici zdolni byli pełnić funkcję radnych każdego szczebla.

4. Bracia zakonnici nie mogą pełnić funkcji przełożonego lub wikariusza generalnego, prowincjalnego lub lokalnego.

Ojciec św., w czasie audiencji udzielonej podpisanemu niżej Kardynałowi Prefektowi w dniu 13 listopada 1969 r. zatwierdził decyzje zebrania plenarnego i nakazał je promulgować.

Z tej to racji Kongregacja przez niniejszy dekret zatroszczyła się o promulgację powyższych decyzji zebrania plenarnego z dnia 8 i 9 października 1969 r.

Co zatem zostało już udzielone przez kapituły generalne w określonych powyżej granicach, to wszystko Kongregacja uważa za ważne i zatwierdza.

Powyższy dekret może być stosowany także w odniesieniu do stowarzyszeń prowadzących życie wspólne. W żadnym jednak wypadku nie dotyczy instytucji „w części tylko kleryckich”, o których mowa w n. 15 dekretu „Perfectae caritatis”. W niczym też nie narusza prawa partykularnego, obowiązującego w niektórych instytucjach, chociażby były kleryckie, a określającego — za aprobatą Stolicy Ap. — pozycję braci zakonnych ze względu na szczególną właściwą im sytuację.

Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, die 27 Novembris 1969.

I. Card. ANTONIUTTI, *Praefectus*
E. Heston, C.S.C., *a Secretis*

Bez względu na jakiegokolwiek przeciwnie zarządzenia.

Dan w Rzymie, dnia 27 listopada 1969 roku.

I. Kard. ANTONIUTTI, *Prefekt*
E. Heston, C.S.C., *Sekretarz*

66.

**PISMO KONGREGACJI DLA SPRAW DUCHOWIEŃSTWA
w sprawie stałej formacji duchowieństwa zwłaszcza młodszego**
(L'Osservatore Romano, 9—10. II. 1970, 3)

Litterae circulares ad Conferentiarum Episcopatum Praesides de permanenti cleri, maxime iunioris institutione et formatione secundum placita Congregationis Plenariae die 18 Octobris anno 1968 habitae.

1. Inter ea, quae ad Sacram Congregationem pro Clericis pertinent, Constitutione Apostolica Regimini Ecclesiae universae hoc statuitur: „Congregatio media et subsidia quaerit, proponit et urget quibus sacerdotes ad sanctitatem assequendam contendunt; studia ne intermittant, adeo ut iidem praesertim in divina revelatione, scientia theologica, artibus liturgicis necnon in humanis disciplinis magis magisque edocti, fructuosius exerceant sacerdotale ministerium; instituta pastoralia promove; curat erigendas bibliothecas pro clero; instituendos ubique, statis temporibus, cursus, quos vocant, pro sacerdotibus, praesertim novensilibus, ut iidem pastores cognitiones et methodum perficiant atque amplificent, experientias apostolicas mutuo communicent, activitates pastorales coordinent”.¹

Okólnik skierowany do Przewodniczących Konferencji Biskupich dotyczący stałego dokształcania i formacji kleru, zwłaszcza młodszego zgodnie z wytycznymi Kongregacji Plenarnej odbytej dnia 18 października 1968 roku.

1. Konstytucja Apostolska „Regimini Ecclesiae universae”, określając sprawy należące do kompetencji Kongregacji dla Spraw Duchowieństwa, tak postanawia: „Kongregacja poszukuje, przedstawia i usilnie zaleca środki i sposoby, dzięki którym kapłani zdążali by do osiągnięcia świętości, kontynuowali w dalszym ciągu studia tak, by coraz bardziej ugruntowani w Bożym objawieniu, wiedzy teologicznej i liturgicznej oraz w świeckich dyscyplinach coraz owocniej wypełniali kapłańskie posługiwanie. Popiera następnie instytucje duszpasterskie, troszczy się o zakładanie bibliotek dla duchowieństwa, o organizowanie wszędzie w ustalonych terminach kursów dla kapłanów, zwłaszcza neoprezbiterów, aby zdobywali i pogłębiali wiedzę oraz metody duszpasterstwa, dokonywali wymiany doświadczeń